

สภาพและปัญหาการสอนวิชาศิลปะศึกษาของครูศิลปะ ในโรงเรียนโสตศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา

นางสาวจันทร์เพ็ญ บุญชัยยะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปะศึกษา ภาควิชาศิลปะศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-509-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**STATE AND PROBLEMS OF TEACHING IN ART EDUCATION OF ART
TEACHERS IN SCHOOLS FOR THE DEAF AT THE LOWER SECONDARY
EDUCATION LEVEL UNDER THE JURISDICTION OF THE SPECIAL
EDUCATION DIVISION, DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION**

Miss. Janpen Boonchaiya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education in Art Education

Department of Art Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-509-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพและปัญหาการสอนวิชาศิลปศึกษาของครูศิลปะ ในโรงเรียน
โสตศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกองการศึกษาพิเศษ
กรมสามัญศึกษา

โดย นางสาวจันทร์เพ็ญ บุญชัยยะ

ภาควิชา ศิลปศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุณณรัตน์ พิชญไพบูลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

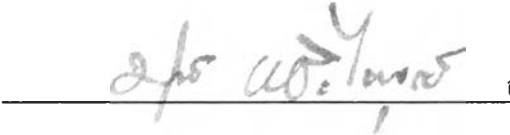
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

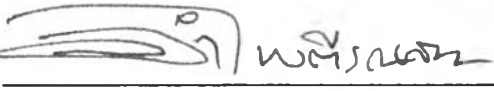
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกฤษณ์ ศรีบุรี)

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุณณรัตน์ พิชญไพบูลย์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. อำไพ ศีรนสาร)

กรรมการ

จันทร์เพ็ญ บุญชัยยะ : สภาพและปัญหาการสอนวิชาศิลปะศึกษา ของครูศิลปะในโรงเรียน โสตศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา (STATE AND PROBLEMS OF TEACHING IN ART EDUCATION OF ART TEACHERS IN SCHOOLS FOR THE DEAF AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL, UNDER THE JURISDICTION OF THE SPECIAL EDUCATION DIVISION, DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา ผศ. ดร. ปุณณรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์, 133 หน้า .ISBN 974-331-509-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการสอนวิชาศิลปะศึกษา ของครูศิลปะในด้านวัตถุประสงค์ การสอน เนื้อหาการสอน วิธีการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล ในโรงเรียนโสตศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครูผู้สอนศิลปะศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโสตศึกษา 9 แห่ง จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ แบบประเมินค่า และแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเอง ข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมา วิเคราะห์เนื้อหาโดยการคำนวณเป็นค่าร้อยละ และสรุปสาระสำคัญของแต่ละด้าน แล้วบรรยายเป็นความเรียง

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการปฏิบัติในด้านวัตถุประสงค์การสอน เนื้อหาการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเป็นปัญหาปานกลาง สภาพการปฏิบัติในด้านวิธีการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเป็นปัญหาน้อย สภาพการปฏิบัติในด้านสื่อการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นปัญหาน้อย สภาพการปฏิบัติในด้านการวัดและประเมินผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเป็นปัญหาน้อย

ผลการสัมภาษณ์ครูศิลปะ พบว่า ปัญหาจากการใช้หลักสูตรศิลปะศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของ เด็กปกติ ทำให้ครูต้องปรับวัตถุประสงค์การสอนให้เหมาะสมกับเด็กบกพร่องทางการได้ยิน ปัญหาของเนื้อหาวิชาศิลปะศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการแปลความที่เป็นนามธรรม ทำให้ครูต้องปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับวิธีสอนและเวลา ปัญหาของวิธีสอนคือการสอนแบบบรรยายและวิธีการอ่านริมฝีปาก ทำให้ครูศิลปะใช้วิธีการสอนแบบสาธิตและระบบรวม ปัญหาของสื่อการสอนคือ ครูไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ วัสดุ อุปกรณ์ ทำให้ครูใช้สื่อของจริงและรูปภาพตัวอย่างในการสอนศิลปะศึกษา ปัญหาของการวัดและประเมินผล คือการสอบ ข้อเขียน เนื่องจากเด็กบกพร่องทางการได้ยินมีทักษะที่จำกัดในการใช้ภาษาเขียน ทำให้ครูวัดและประเมินผลโดยวิธีดูจากผลงานสำเร็จรูป

ภาควิชา ศิลปศึกษา
สาขาวิชา ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติต จันทร์เพ็ญ บุญชัยยะ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ปุณณรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

843635 : MAJOR ART EDUCATION

KEY WORD TEACHING IN ART EDUCATION / SCHOOLS FOR THE DEAF / THE LOWER SECONDARY EDUCATION

JANPEN BOONCHAIYA : STATE AND PROBLEMS OF TEACHING IN ART EDUCATION OF ART TEACHERS IN SCHOOLS FOR THE DEAF AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL, UNDER THE JURISDICTION OF THE SPECIAL EDUCATION DIVISION, DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION THESIS ADVISOR ASSIST. Prof. POONARAT PICHAYAPAIBOON, Ed. D. 133pp. ISBN 974-331-509-8.

The purpose of this research was to study the states and problems in teaching art education of art teachers for the deaf at the lower secondary level , under the jurisdiction of the special education division , department of general education.

The population of this study were 16 art teachers in nine schools for the deaf. Sixteen questionnaires were sent out and were returned by 100 percent. The instrument was a set of questionnaires and interview questionnaires which was constructed by the researcher. The questionnaires was composed of check-list, rating scale and interview. The obtained data were analyzed by percentage, means and standard deviation, and were classified in categories and described in written statements.

The results of research were found that the determine of purpose of teaching ; content of teaching operation was rated at the high level ; and the problem in this aspect was rated at the moderate level ; the state of teaching art education was rated at the high level ; and the problem in this aspect was rated at the low level ; the state of instructional media was rated at the moderate level ; and the problem in this aspect was rated at the low level ; the state of the measurement and evaluation was rated at the high level ; and the problem in this aspect was rated at the low level.

The result of the interviewing was found that, the problem was adapting the curriculum of art education at the lower secondary level for the deaf student. That the teachers were revise goal of teaching appropriate with the students. The problems of content relate with interpretation theoretical content. The teachers also adapted to follow with method of instruction and time. The problems of teaching art education by the description and Lip-Reading. The teachers used demonstration technique and total communication . The problems also concerned of the inconvenient of using audio visual media. Therefore the teachers used illustration for there teaching. The problems of measurement and evaluation by essay examination which the Deaf student has limited literacy skills, therefore the teacher considered the student's project of their evaluation.

ภาควิชา..... ศิลปศึกษา

สาขาวิชา..... ศิลปศึกษา

ปีการศึกษา..... 2541

ลายมือชื่อนิสิต..... จันทวรรณ บุญจันทร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อ.พร. ดอ. ยืนยง

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ดี ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปุณณรัตน์ พิชญไพบุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดต่างๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด และขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาศิลปศึกษา ที่ให้ความรู้ในระหว่างที่ผู้วิจัยได้เข้ารับการศึกษ และขอขอบคุณครู อาจารย์ทุกท่านในโรงเรียนโสตศึกษา ที่กรุณาให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง ทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ทำนี่ย่ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษา ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคน คุณปราโมทย์ พรหมเมศร์ เด็กหูหนวกในโรงเรียนโสตศึกษาทุกคน ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

จันทร์เพ็ญ บุญชัยยะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฅ
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	9
เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	35
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	42
หลักการสอนศิลปศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	61
ประชากรที่ใช้ศึกษา.....	61
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	89
วิธีดำเนินการวิจัย.....	89

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สรุปผลการวิจัย	90
อภิปรายผลการวิจัย.....	97
ข้อเสนอแนะ	105
รายการอ้างอิง.....	106
ภาคผนวก.....	111
ภาคผนวก ก.....	112
ภาคผนวก ข.....	114
ภาคผนวก ค.....	115
ภาคผนวก ง.....	116
ภาคผนวก จ.....	129
ภาคผนวก ฉ.....	130
ประวัติผู้เขียน	133

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของครูศิลปะในโรงเรียนโสตศึกษา คิดเป็นร้อยละ.....	70
ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติ ในด้านวัตถุประสงค์การสอนของครูศิลปะ.....	72
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติ ในด้านเนื้อหาของครูศิลปะ.....	73
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติ ในด้านวิธีการสอนของครูศิลปะ.....	74
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติ ในด้านสื่อการสอนของครูศิลปะ.....	76
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติ ในการวัดและประเมินผลของครูศิลปะ.....	77
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหา ในด้านวัตถุประสงค์การสอนของครูศิลปะ.....	79
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหา ในด้านเนื้อหาของครูศิลปะ.....	80
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหา ในด้านวิธีการสอนของครูศิลปะ.....	81
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหา ในด้านสื่อการสอนของครูศิลปะ.....	83
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหา ในการวัดและประเมินผลของครูศิลปะ.....	84